

Све доступнији фондови ЕУ

Лане смо из најјачег Фонда ЕУ за истраживања и иновације „Хоризонт 2020.“ повукли 5,5, а с новцем из ранијих програма 80 милиона евра

Србија је у 2014. из најјачег Фонда Европске уније за истраживања и иновације Хоризонт 2020, повукла 5,5 милиона евра. До краја овог програма, у Министарству просвете, науке и технолошког развоја очекују далеко значајнија средства. „Ако се тој суми додају добијена средства из два претходна програма, ФП 6 и ФП 7, када је у српске научноистраживачке организације, фирме и институције ушло око 80 милиона евра, можемо да будемо задовољни успесима наше памети и креативности у најконкурентнијој тржи за финансирање најбољих пројеката новцем европских фондова“, истиче помоћник министра просвете, науке и технолошког развоја за европске интеграције и међународну сарадњу проф. др Виктор Недовић. Европска комисија је током билатералног скрининга за поглавље науке (поглавље 25) одржаног у Бриселу првог децембра 2014. оценила да је Србија веома добро стартовала у Хоризонту 2020. И поред ових добрих оцена наше успешности у прибављању средстава европских фондова, поготово оних који се тичу науке и истраживања,

Софија Стефановић

Виктор Недовић

шира јавност и стручњаци сматрају да смо до сада могли и боље да прођемо да су информације о приступању тим фондовима биле транспарентније и да су заинтересовани и уметници Срби имали више помоћи у едукацији – како и куда с неком добром пословно-истраживачком идејом.

Ариел Милошевић, пројектни менаџер, мисли да би Србија само из „Хоризонта 2020.“ могла кроз сопствене програме годишње да повуче и стотину милиона евра, па и више. То се поготово односи на следећи период, када ће седам година бити актуелан и отворен до сада највећи фонд „Хоризонт 2020.“ с буџетом од око 78 милијарди евра.

– Србија се првог јула 2014. и формално прикључила овом фонду, када је министар просвете, науке и технолошког развоја др Срђан Вербић потписао у Бриселу споразум о придруживању овом оквирном програму ЕУ за истраживање и иновације. Ово министарство надлежно је за „Хоризонт 2020.“ да пружа подршку за све програмске блокове и теме кроз мрежу националних контакт особа, како би оснажило позицију свим потенцијалним учесницима

У Седмом програму 63 милиона евра

Истраживачи Србије су у ФП7 остварили врло добре резултате. Потписана су 232 уговора о пројектном финансирању и освојено је око 63 милиона евра. Професор Недовић наглашава да је ова сума Србију сврстала у групу успешних држава којима је пошло за руком да поврате више новца од износа које су уложиле у заједнички буџет програма. У нашем случају тај позитивни биланс је и те како значајан, јер смо успели да удвостручимо уложено.

ма приликом конкурсисања, нагласно је др Недовић. Он додаје како је мрежа националних контакт особа која је успостављена у Оквирном програму шест (ФП6) када је Србија имала статус такозване, треће земље, проширена, унапређена и подигнута на виши професионални ниво у Оквирном програму седма (ФП7). Тада смо први пут добили статус придружене земље (куртизитет или не, област науке је прва област уопште у којој је Србија добила статус придружене земље ЕУ). Охрабрује то да су се у првом пресеку нашег учешћа у „Хоризонту 2020.“, осим научно-истраживачких организација, својим пројектима истакла мала и средња предузећа, па су она веома заступљена у групи институција које се финансирају из тих извора. Први пут у историји српске науке, крајем 2014. године Европски истраживачки савет (European Research Council, ERC који је део „Хоризонта 2020.“) уврстио је један научни пројекат из наше земље међу најизврсније истраживачке подухвате у Европи. Наша научница Софија Стефановић и њен тим из Лабораторије за биоархеологију, при Одсењу за археологију Филозофског факултета у Београду освојили су грант од 1,7 милиона евра за финансирање пројекта *VITRN* који испитује еволуцију плодности на Балкану у периоду неолита.

Финансијска подршка у оквиру „Хоризонта 2020.“ стигла је и за многобројне пројекте у областима као што су Марија Склодовска Кюри, европске истраживачке инфраструктуре, иновације у малим и средњим предузећима, безбедност хране, одржива пољопривреда и шумарство, здравство, демографске промене и квалитет живота, сигурна, чиста и ефикасна енергија, „дамстан“, сколошки и интегрисани транспорт, лидерство у индустријској технологији, безбедна друштва, инклузивна, иновативна и рефлективна друштва, климатске акције.

Бранка Јакшић

Предњачи Институт за физику

Посебан успех имале су наше институције у позивима намењеним ојачавању истраживачких капацитета у центрима изврности у земљама западног Балкана. Тако у два одвојена позива овог типа у ФП6, од укупно 30 додељених пројеката, чак 16 су освојиле научно-истраживачке организације из Србије, па је у ове институције ушло укупно око 4,5 милиона евра намењених за осавремењавање њиховог рада, кадровско ојачавање и повезивање са научним центрима у Европи. У овоме је предњачио Институт за физику у Београду, који је освојена средства искористио за набавку опреме, запосљавање талентованих постдипломаца, уређење простора, опремање библиотеке...